

Rok za dostavljanje primjedbi na Elaborate o procjeni uticaja na životnu sredinu bio je 5. maj, a javna rasprava zakazana je za sutra i to u prostorijama „Toščelika“, što direktori ekoloških organizacija, Aleksandar Perović i Miodrag Karadžić, smatraju skandaloznim, pa tom događaju neće ni prisustvovati.

Ekološki pokret „Ozon“ i Društvo mladih ekologa Nikšića prije nekoliko dana obratili su se Agenciji za zaštitu životne sredine povodom Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu koje je toj instituciji dostavila fabrika „Toščelik“. Ta kompanija nakon pet godina od kada su vlasnici imovine Željezare iz stečaja, tek sada traži saglasnost na Elaborate koji se odnose na šesdesetpetonsku elektrolučnu peć sa sistemom za otprašivanje i postrojenjem za obradu voda i hlađenje peći u fabrici, i rotacionu peć od deset tona, postrojenje za kompenzaciju reaktivne energije, rekonstrukciju gasne stanice i stanice za kiseonik i argon. Postrojenja su bila u funkciji u prethodnom periodu, a „Toščelik“ je nesmetano radio bez ekološke saglasnosti na šta su „Ozon“ i DMEN konstantno upozoravali. Rok za dostavljanje primjedbi na Elaborate bio je 5. maj, a javna rasprava zakazana je za sutra i to u prostorijama „Toščelika“, što direktori ekoloških organizacija, Aleksandar Perović i Miodrag Karadžić, smatraju skandaloznim, pa tom događaju neće ni prisustvovati.

To je veoma maliciozan način da se utiče na (ne)zainteresovanost naših sugrađana i, po nama, izvrši pritisak na javnost i lokalnu zajednicu zbog radnika koji su trenutno zaposleni u Željezari, a kojima bi bilo predstavljeno da je svako insistiranje na primjeni važećih zakona zapravo put da ostanu bez posla, naveli su Perović i Karadžić u obraćanju Agenciji.

Elaborati na sajtu Agencije, navodno zbog tehničkih razloga, nijesu bili dostupni, pa zainteresovani ih nijesu mogli ni pogledati, a samim tim ni dati komentare. Stoga „Ozon“ i DMEN traže od Agencije da se odloži sutrašnja javna rasprava, a javni uvid u spornu dokumentaciju produži barem za desetak dana. Perović i Karadžić smatraju i da je neprihvatljivo sprovesti proceduru procjene uticaja na životnu sredinu, a da pri tom nije obuhvaćen cjelokupni proizvodni proces u fabrici već samo njeni određeni segmenti. Peć od 65 tona i sistem za otprašivanje u Željezari su instalirani 2010. godine. Ta postrojenja kupio je bivši vlasnik te fabrike, konzorcijum MNSS i to od kredita od 33 miliona eura za koji je država dala garancije. Kako nijesu izmirivali obaveze, garancije su oborene, a cjelokupan iznos država je platila novcem poreskih obveznika. Novi vlasnici su peć i sistem malo nakon dolaska u fabriku pustili u pogon, a Agencija, navode ekolozi, nije ispoštovala ranije mišljenje Komisije za ocjenu Elaborata za tu peć i postrojenje da se ne smije dozvoliti proces proizvodnje „bez ispunjavanja svih mjera zaštite životne sredine i pribavljanja ekološke saglasnosti“.

Sem što je potpuno besmisleno naknadno raditi procedure procjene uticaja na životnu sredinu za postrojenja koja su u funkciji već duži period, bez ekološke saglasnosti, a što je bilo kr-

šnje važećeg Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu i ulazilo u domen Krivičnog zakonika Crne Gore, još je besmislenije posmatrati pojedine dijelove procesa proizvodnje zasebno jer se tako manipulira razmjerom uticaja na životnu sredinu. Agencija mora insistirati da se uradi Elaborat procjene uticaja rada Željezare „Toščelik“ jer jedino tako možemo svi zajedno kroz kvalitetnu javnu raspravu doći do najboljih mjera koje će garantovati najmanji mogući štetni uticaj. Svako drugo rješenje je u suprotnosti sa suštinom Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu – naglasili su Perović i Karadžić.

Oni apsurdnim navode i činjenicu što se pitanje deponovanja i daljeg tretmana industrijskog i drugih vrsta otpada iz proizvodnje „pokušava“ izmjestiti iz predmetnog Elaborata, a odgovornost prebaciti na druge institucije poput lokalne uprave koja, kako tvrde ekolozi, nije sposobna da riješi i problem upravljanja komunalnim otpadom.

Zaobišli Arhus centar

Da je „Toščelik“ dostavio Elaborate i za njih zatražio saglasnost objavljeno je na sajtu Agencije, a uvid se mogao izvršiti u toj ustanovi i u prostorijama nikšićkog Sekretarijata za uređenje prostora i zaštitu životne sredine. Međutim, o tome nije obaviješten Arhus centar Nikšić, koji je organizaciona cjelina „Ozona“. Shodno prirodi primjene Arhuske konvencije u Crnoj Gori, naglasio je Perović, ali i rezultata koji se postižu u kontekstu interesovanja građana i kvaliteta javnog dijaloga, Arhus centar je mogao biti dobar partner koji je morao biti uključen u fazu javne rasprave o željezarinim Elaboratima.

Izvor: dan